

Kouvolan osaamistiekartan hyväksyminen 2026-2035

1083/00.01.02.02/2026

Kaupunginhallitus 01.06.2026

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kouvolan osaamistiekartta 2026–2035 kokoaa yhteen kaupungin elinvoiman kannalta keskeiset toimialat ja niihin liittyvät osaamistarpeet sekä toimii strategisena välineenä päätöksenteon ja kehittämisen tueksi. Tiekartalla voidaan siten nähdä olevan päätöksenteon näkökulmasta myös selvästi yritysmuotoisia toimintatapoja kaupungilla edelleen edistäviä tavoitteita.

Tiekartan keskeinen viesti on, että kaupungin tulevaisuus ei rakennu pelkästään koulutustarjonnan varaan, vaan osaamisen aktiiviseen kehittämiseen suhteessa elinkeinoelämän muuttuviin tarpeisiin.

Keskeiseksi johtopäätökseksi nousee tarve vahvistaa erityisesti aikuisväestön systemaattista muuntokoulutusta kasvualoille, jotta osaaminen ja työvoiman kysyntä kohtaavat paremmin.

Lisäksi tiekartta nostaa esiin Kohoa Synergiakeskuksen mahdollisuuden kehittyä Kanadan mallin mukaiseksi innovaatiokeskukseksi, joka yhdistää koulutuksen, TKI-toiminnan ja yritystoiminnan.

Asian valmistelun tausta, päätösvallanperusteet

Kaupunginvaltuusto käsitteli osaamistiekarttaa koskevaa valtuustoaloitetta ja päätti 13.10.2025 (§ 89) merkitä siihen annetun vastauksen tiedoksi sekä todeta, että aloitteessa esitetty tiekartan kokoaminen tukee kaupungin elinvoimapolitiikan tavoitteita. Samassa yhteydessä todettiin, että osaamistiekartan kokoaminen voidaan toteuttaa, ja aloite on käsitelty loppuun.

Osaamistiekartta 2026–2035 on laadittu tämän valtuuston päätöksen toimeenpanona ja vastauksena aloitteessa esitettyyn tarpeeseen muodostaa kokonaisvaltainen näkemys osaamistarpeista ja koulutuksen suuntaamisesta.

Kaupungin hallintosäännön mukaisesti lautakunnan yleisenä tehtävänä on suunnitella, kehittää, ohjata ja valvoa vastuualueensa palveluja sekä edelleen 23.1 § kohta 2 mukaisesti vastata siitä, että palvelut järjestetään asetettujen tavoitteiden, palvelun järjestä mistä koskevien periaatteiden puitteissa. Kaupunginhallitus osaltaan omalla toimialallaan vastaa kaupungin elinvoimapalveluista ja elinvoiman kehittämiseen

liittyvistä strategisista linjauksista. Kokonaisuutena osaamistiekartta toimii strategisena kaupunkitasoisena työkaluna, ja siten päätösvalta asiassa on kaupunginhallituksella. Tiekartan avulla kaupunki voi kohdentaa kehittämistoimenpiteensä elinkeinoelämän tarpeisiin ja vahvistaa pitkän aikavälin kilpailukykyään. Kouvolan osaamistiekartta 2026–2035 muodostaa kokonaiskuvan Kouvolan elinvoiman kannalta keskeisistä toimialoista, osaamistarpeista ja kehittämisen painopisteistä ja siten kokoaa nimenomaisesti yhteen kaupungin elinvoiman kannalta keskeiset toimialat ja niihin liittyvät osaamistarpeet sekä toimii strategisena välineenä päätöksenteon ja kehittämisen tueksi.

Osaamistiekartan keskeiset tavoitteet sekä yhteys kuntastrategiaan ja alueen elinvoiman edistämisen tarpeisiin

Osaamistiekartta muodostaa kokonaiskuvan Kouvolan elinvoiman kannalta keskeisistä toimialoista, osaamistarpeista ja kehittämisen painopisteistä. Tiekartan keskeisenä lähtökohtana on siirtymä yksittäisistä ammateista ja koulutuslinjoista kohti monialaista osaamista, jatkuvaa oppimista ja työelämälähtöisiä osaamispolkuja.

Tiekartta tunnistaa Kouvolan kasvun kannalta kriittiset toimialakokonaisuudet, joita ovat erityisesti:

- metsäteollisuus ja biotalous
- elintarviketeollisuus ja alkutuotanto
- logistiikka ja rautatieinfra
- energia, vetytalous ja sähköistyvä infrastruktuuri
- datakeskukset ja digitalisoitua teollinen infrastruktuuri
- createch ja luova teknologia
- kyberturvallisuus
- rakentaminen ja infrastruktuuri

Näitä toimialoja yhdistää samanaikaisesti tapahtuva rakennemuutos, jossa työn sisältö muuttuu nopeasti teknologian, digitalisaation, vihreän siirtymän ja turvallisuusympäristön muuttuessa.

Tiekartan keskeiset osaamissiirtymät voidaan tiivistää seuraavasti:

- ammattikohtaisesta osaamisesta monialaisiin kyvykkyyksiin
- reaktiivisesta koulutuksesta ennakkoivaan osaamisen rakentamiseen
- yksittäisistä koulutuksista kohti osaamisprofiilien ja oppimispolkujen kokonaisuuksia

Yritysten näkökulmasta keskeiseksi nousee tarve osaajille, joilla on vahvan perusosaamisen lisäksi kyky oppia uutta ja toimia muuttuvissa

teknisissä ja digitaalisissa ympäristöissä. Työllisyyden näkökulmasta tiekartta tunnistaa keskeisen haasteen: osaamisen ja työpaikkojen välinen kohtaanto ei toimi riittävän hyvin. Erityisesti pk-yritykset tarvitsevat nopeasti työkykyisiä osaajia, mikä korostaa käytännönläheisten ja modulaaristen koulutusratkaisujen merkitystä.

Keskeinen johtopäätös on, että pelkkä nuorten koulutusjärjestelmän kehittäminen ei riitä vastaamaan osaamistarpeisiin. Väestön ikääntyminen ja työmarkkinoiden rakennemuutos edellyttävät koko työikäisen väestön osaamisen systemaattista uudistamista.

Osaamistiekartan ydinsanoma on, että normaalin koulutustoiminnan rinnalle on rakennettava vahva ja ennakoiva aikuisväestön muutokoulutuksen kokonaisuus, joka

- kohdistuu kaupungin kasvualoille
- tukee alanvaihtoa ja työuralla tapahtuvaa osaamisen päivittämistä
- mahdollistaa nopean reagoinnin yritysten osaamistarpeisiin

Lisäksi tiekartassa korostuu koulutuksen, tutkimus- ja kehittämistoiminnan sekä yritysten yhteistyön vahvistaminen. Näiden toimijoiden yhteistoiminta nähdään edellytyksenä uusien innovaatioiden, yritystoiminnan ja osaamisen kehittymiselle.

Tiekartassa tunnistetaan myös tarve vahvistaa toimintamalleja, joissa yritykset voivat hyödyntää oppilaitosten ja TKI-toimijoiden osaamista esimerkiksi kehittämis- ja pilotointitoiminnassa. Tässä yhteydessä Kohoa Synergiakeskuksen kaltaiset toimintaympäristöt voivat toimia yhtenä kehittämisalustana, mikäli niiden roolia ja toimintamallia kehitetään erillisten toimenpiteiden kautta.

Kokonaisuutena osaamistiekartta toimii strategisena työkaluna, jonka avulla kaupunki voi kohdentaa kehittämistoimenpiteensä elinkeinoelämän tarpeisiin ja vahvistaa pitkän aikavälin kilpailukykyään.

Kehitysjohtaja Sami-Pekka Kalliokoski on asiantuntijana läsnä kokouksessa vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: kehitysjohtaja Sami-Pekka Kalliokoski, puh. 020 615 7631, sami-pekka.kalliokoski(at)kouvola.fi

Vs. kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan Kouvolan osaamistiekartan 2026–2035.
2. edellyttää, että viranhaltijat selvittävät mahdollisuudet käynnistää hankkeita, joilla voidaan perustoimintana tapahtuvan aikuisväestön kouluttamisen lisäksi vahvistaa:

- aikuisväestön muuntokoulutusta kaupungin kasvualoille sekä
- edistää koulutuksen, TKI-toiminnan ja yritysten yhteistyötä sekä siihen liittyviä kehittämissympäristöjä.

Kaupunginhallituksen päätös: